

Νεοελληνική Γλώσσα Γ' Γυμνασίου
Επαναληπτικό στην 3η ενότητα -Ρατσισμός

Να απαντήσετε σε όλες τις παρακάτω ερωτήσεις, αφού διαβάσετε με προσοχή τα κείμενα Α' και Β'.

ΜΕΡΟΣ Α': Ερωτήσεις κατανόησης κειμένων

1. Ποιο κοινό θέμα-φαινόμενο θίγουν οι συντάκτες των δύο κειμένων και ποια πτυχή του προσεγγίζουν; (σύντομη αναφορά)
2. Να αναφέρετε δύο (2) κοινά αίτια που προκαλούν το φαινόμενο του ρατσισμού όπως αυτό παρουσιάζεται στα δύο κείμενα.
3. Ποιες εισηγήσεις προτείνονται για την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου; Να αναφέρετε δύο από κάθε κείμενο και να τις τεκμηριώσετε με στοιχεία/επιχειρήματα μέσα από τα κείμενα.
4. Να υπογραμμίσετε την σωστή απάντηση:
 - α. Ο ρατσισμός σύμφωνα με το κείμενο 2 αποτελεί μία από τις βασικότερες αιτίες εκδήλωσης σχολικής βίας. Σωστό/λάθος
 - β. Στην έρευνα (κείμενο 1) συμμετείχαν μόνο μαθήτριες Σωστό/λάθος
 - γ. Στα αποτελέσματα της έρευνας φάνηκε πως στο μεγαλύτερο ποσοστό οι μαθητές πιστεύουν πως υπάρχει ρατσισμός στο σχολείο τους Σωστό/λάθος
 - δ. Το είδος του κειμένου 2 είναι έρευνα Σωστό/λάθος

ΜΕΡΟΣ Β': Οργάνωση κειμένων

1. Να εντοπίσετε και να γράψετε δύο (2) διαφορετικά εσωτερικά δομικά στοιχεία από το κείμενο 2 που να δικαιολογούν την κατάταξή του στον τύπο του επιχειρηματολογικού κειμένου.
2. Να γράψετε ένα πλαγιότιτλο για την τελευταία παράγραφο του κειμένου 2 και να τον δικαιολογήσετε.

ΜΕΡΟΣ Γ': Μορφοσυντακτικά φαινόμενα

1. α. *Υπάρχει ρατσισμός στα σχολεία;* (κείμενο 1)

β. Πώς αντιμετωπίζουμε στο σχολείο το φαινόμενο του ρατσισμού ή της μη αποδοχής της διαφορετικότητας:(κείμενο 2)

Η ευθεία ερώτηση α είναι :

- I. Μερικής άγνοιας
- II. Ολικής άγνοιας

Η ευθεία ερώτηση β είναι :

- I. Μερικής άγνοιας
- II. Ολικής άγνοιας

2.Να μετασχηματίσετε τις πιο πάνω ευθείες ερωτήσεις σε πλάγιες ερωτηματικές και να γράψετε ποιος είναι ο συντακτικός τους ρόλος.(υποκείμενο,αντικείμενο, επεξήγηση)

ΜΕΡΟΣ Δ' :Λεξιλογικές ασκήσεις

1.α.Να σχηματίσετε δύο ονοματικά σύνολα με το επίθετο ρατσιστικός (σε διαφορετικό γένος και αριθμό) και να γράψετε μία δική σας πρόταση με ένα από αυτά.

ΜΕΡΟΣ Ε :Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού λόγου

Σε μια αντιρατσιστική εκδήλωση που γίνεται στο σχολείο σας με θέμα:**Αποδοχή της διαφορετικότητας – Είμαστε όλοι ίσοι, είμαστε όλοι διαφορετικοί**

αναλαμβάνετε να εκφωνήσετε ομιλία που θα απευθύνεται σε μαθητές και γονείς.

Στην ομιλία σας μπορείτε να αναφερθείτε σε ρατσιστικές συμπεριφορές που παρατηρούνται στο σχολικό περιβάλλον, στις αιτίες που τις προκαλούν και σε τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαν να καταπολεμηθούν. (300-350 λέξεις)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

Υπάρχει ρατσισμός στα σχολεία; Διαδικτυακή έρευνα του Συνηγόρου του Παιδιού

Θεματικές: Παιδιά με αναπηρίες - ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, Έκφραση - συμμετοχή, παιδιά μετανάστες- πρόσφυγες

Μια μικρή διαδικτυακή έρευνα σχετικά με τον ρατσισμό στα σχολεία πραγματοποίησε ο Συνήγορος του Παιδιού, με στόχο να καταγραφεί η γνώμη των μαθητών/μαθητριών για το τι συμβαίνει στα σχολεία αλλά και να δώσει ιδέες και αφορμή σε εκπαιδευτικούς και μαθητές για συζητήσεις και δράσεις κατά των διακρίσεων. Τις 10 ερωτήσεις του Συνηγόρου απάντησαν 800 μαθητές και μαθήτριες.

Δείτε τα αναλυτικά αποτελέσματα της έρευνας!

Σύμφωνα με τις απαντήσεις, το 66% των μαθητών αναφέρουν ότι **υπάρχει ρατσισμός στο σχολείο τους** (το 41% αυτών θεωρούν σε μέτριο βαθμό ενώ το 25% έντονα και σε πολλές μορφές). Οι ρατσιστικές συμπεριφορές είναι κυρίως (57%) **σε βάρος μαθητών με ειδικά χαρακτηριστικά εμφάνισης, σε βάρος παιδιών από άλλες χώρες, διαφορετικές φυλές ή με διαφορετικό θρήσκευμα** (37%), σε βάρος μαθητών με διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό (22%) και σε βάρος μαθητών με αναπηρίες ή μειονεξίες (18%). Ενδιαφέρον έχει ότι περίπου το ένα τρίτο περίπου των μαθητών (29%) απάντησε ότι οι διακρίσεις στο σχολείο τους είναι **σε βάρος καλών ή κακών μαθητών**, ενώ το 12% ανέφερε ρατσιστική στάση σε βάρος μαθητών από φτωχότερες, μονογονεϊκές ή πολύτεκνες οικογένειες.

Ως προς τις αιτίες των συμπεριφορών αυτών, οι μισοί μαθητές που απάντησαν θεωρούν ότι τα παιδιά φέρονται έτσι **γιατί έχουν ανάγκη να νιώσουν σπουδαία και δυνατά** αλλά και γιατί έχουν τέτοια πρότυπα στην οικογένεια και το περιβάλλον τους, ενώ ένα 43% θεωρεί ότι το κάνουν για πλάκα/για να πειράξουν τους άλλους. Ως προς το αν οι μαθητές με ρατσιστικές στάσεις και συμπεριφορές μπορούν να αλλάξουν αν υπάρχει καλό κλίμα στην τάξη και στο σχολείο ή δεν αλλάζουν εύκολα μυαλά, οι μαθητές που απάντησαν διχάζονται.

Το 75% όσων απάντησαν αναφέρουν ότι **οι περισσότεροι καθηγητές τους δεν ανέχονται ρατσιστικές συμπεριφορές**, αλλά το 25% θεωρεί ότι τις ανέχονται και δεν αντιδρούν.

Όσον αφορά τη στάση των ίδιων, οι μισοί μαθητές απάντησαν ότι όταν βλέπουν ρατσιστικές συμπεριφορές ή ακούν ρατσιστικά σχόλια **συνήθως συμβουλεύουν τα παιδιά να σταματήσουν** και, εφόσον πρόκειται για κάτι σοβαρό, το αναφέρουν σε ένα καθηγητή εμπιστοσύνης, ωστόσο το 12% απάντησε ότι δεν παρεμβαίνει.

Σύμφωνα με το 65% των μαθητών, όταν συμβαίνει ένα περιστατικό ανάμεσα σε μαθητές, **οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να συζητάνε με τα παιδιά και να διαμεσολαβούν δίνοντας αρκετό**

χρόνο με στόχο τη συμφιλίωση. Το 37% θεωρεί ότι πρέπει να κάνουν συστάσεις, ενώ ένα 30% να τιμωρούν τους δράστες.

Γενικότερα, για να καταπολεμηθεί ο ρατσισμός στα σχολεία το 51% των μαθητών πιστεύει ότι το σημαντικότερο είναι **να γίνονται ομαδικές δραστηριότητες και δράσεις ευαισθητοποίησης**, το 15% να γίνονται συστάσεις στους μαθητές που φέρονται ρατσιστικά και στους γονείς τους, ενώ το 23% θεωρεί ότι πρέπει να τιμωρούνται οι μαθητές που φέρονται ρατσιστικά. Να υπάρχει το καλό παράδειγμα των εκπαιδευτικών αναφέρει το 9,5%.

Ως προς το δικό τους σχολείο, το 35% των μαθητών αναφέρουν ότι έχουν γίνει ενδιαφέρουσες δράσεις για τον ρατσισμό, το 54% ότι γίνονται μερικές συζητήσεις στο μάθημα και το 20% ότι δεν ασχολούνται πολύ με το θέμα.

Τέλος, ως προς το πώς θα μπορούσε να συμβάλλει ο Συνήγορος του Παιδιού για να περιοριστεί ο ρατσισμός στα σχολεία, οι μαθητές πιστεύουν ότι ο Συνήγορος πρέπει **να προτείνει να γίνονται περισσότερες δραστηριότητες στα σχολεία, καλύτερη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών**, να προβάλλει τις καλές πρακτικές από διάφορα σχολεία αλλά και **να ακούει συστηματικά τη γνώμη και τις προτάσεις των παιδιών** για τα θέματα αυτά.

www.0-18.gr/.../yparchei-ratsismos-sta-scholeia-diadiktyaki-ereyna..

Κείμενο 2

Ρατσισμός και διαφορετικότητα στο σχολικό χώρο

Ο ρατσισμός δεν είναι μόνο φυλετικός, αντίθετα έχει πολλές εκφάνσεις και εκδηλώνεται με πολλές μορφές μέσα στις σχολικές αίθουσες, οι οποίες αναμφισβήτητα αποτελούν καθρέπτη της κοινωνίας μας.

Επιπλέον, αποτελεί μία από τις βασικότερες αιτίες εκδήλωσης σχολικής βίας, καθώς οι διακρίσεις που αφορούν στην εξωτερική εμφάνιση, στο επίπεδο των σχολικών επιδόσεων, στα κιλά, στην κοινωνική θέση, στην καταγωγή, στην εθνικότητα, στις σεξουαλικές προτιμήσεις και σε οποιαδήποτε έκφραση της διαφορετικότητας.

Ζούμε σε μια εποχή όπου όλα αλλάζουν με ραγδαίο ρυθμό. Η σύγχρονη πραγματικότητα καλεί και το σχολείο να πάρει τη θέση του, να διαδραματίσει το ρόλο του. Ένα ρόλο όμως διαφορετικό από εκείνο που μέχρι σήμερα γνωρίζαμε. Σε όλα τα σχολεία βρίσκονται παιδιά με διαφορετικότητες. Αυτές προσδιορίζονται από τη γλώσσα, τα ήθη και έθιμα, τις αξίες, τη θρησκεία, τις ιδέες, τις αναπηρίες κ.α. Το σχολείο είναι υποχρεωμένο να συνταιριάζει τα παραπάνω και να βρίσκει τη συνισταμένη τους.).

Στο σχολείο όλοι κάποια στιγμή υπήρξαμε θύματα ή μάρτυρες φυλετικού και κοινωνικού ρατσισμού. Αποτελεί μια από τις βασικές αιτίες της βίας στο σχολείο, καθώς οι διακρίσεις είναι εμφανείς με βάση την εξωτερική εμφάνιση, το επίπεδο των σχολικών επιδόσεων, την κοινωνική θέση και οτιδήποτε είναι διαφορετικό.

Η εκδήλωση του ρατσισμού αυτού τις περισσότερες φορές λαμβάνει χώρο στον προαύλιο χώρο του σχολείου σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει επίβλεψη ενηλίκων (δασκάλων ή καθηγητών), και εκδηλώνεται με σωματική βία μέσα από καβγάδες, αλλά και λεκτική με προσβολές, ύβρεις και απειλές. Υπάρχουν φορές όμως όπου εκδηλώσεις ρατσισμού να συμβαίνουν και μέσα στις σχολικές τάξεις.

Το επίπεδο των σχολικών επιδόσεων, καθώς και η μη παρακολούθηση από κάποιους μαθητές του μαθήματος των θρησκευτικών (λόγω διαφορετικών θρησκευτικών πεποιθήσεων) μπορούν να προκαλέσουν ποικίλες αντιδράσεις, από απλή περιέργεια για το λόγο για τον οποίο συμβαίνει αυτό, μέχρι και εμφανή κριτική και απόρριψη της διαφορετικότητας. Τέλος η διαφορετική πολιτισμική κουλτούρα που έχουν τα παιδιά που προέρχονται από άλλες χώρες, όπως και η διαφορά κοινωνικής τάξης μεταξύ ομοεθνών, μπορεί να προκαλέσει κοινωνική διάκριση και αποκλεισμό.

Πώς αντιμετωπίζουμε στο σχολείο το φαινόμενο του ρατσισμού ή της μη αποδοχής της διαφορετικότητας;

Πολλά μπορούν και πρέπει να γίνουν για να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το φαινόμενο του ρατσισμού. Καταρχάς, από την πλευρά του το ίδιο το άτομο οφείλει να σέβεται τους συμπολίτες του ανεξαρτήτως χρώματος, φυλής, θρησκείας, φύλου, εξωτερικής εμφάνισης, προτιμήσεων κ.τ.λ. Πρέπει ακόμα να σέβεται τα απαραβίαστα δικαιώματα που έχει κάθε άνθρωπος από τη γέννησή του και που υποστήριξαν όλα τα φωτισμένα πνεύματα της ιστορίας. Επιβάλλεται, επίσης, να μπορεί να συμβιώνει αρμονικά με τους γύρω του, να τους φέρεται με σεβασμό και να τους αντιμετωπίζει ισότιμα. Εύκολα λοιπόν συμπεραίνει κανείς ότι το ίδιο το άτομο μπορεί να παίξει ενεργό ρόλο στην αντιμετώπιση του ρατσισμού.

Ξεχωριστός λόγος πρέπει να δοθεί στον μεγάλης σημασίας ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το σχολείο στην αντιμετώπιση του ρατσισμού, ως κύριο φορέα διαπαιδαγώγησης του ατόμου. Η ποιότητα της παιδείας εξασφαλίζει την ποιότητα και το μέλλον ολόκληρης της κοινωνίας σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να απομακρυνθούν από το πρότυπο του σχολείου που ασχολείται αποκλειστικά με τη μετάδοση στείρων γνώσεων και θα πρέπει να εμβαθύνουν στην πολύπλευρη εκπαίδευση των μαθητών μας, που θα βασίζεται στις ανθρωπιστικές αρχές.

Με άλλα λόγια χρειαζόμαστε παιδαγωγικές πρακτικές που να επικεντρώνονται στη δίκαιη οργάνωση των κοινωνικών και εκπαιδευτικών θεσμών.

